

17.03.03

21a (ויש זכות) → 22b (שכר כפחוס)

1. כי נר מַנְהוּג וְתוֹרָה אֹרֵךְ יְיָ תוֹכַחַת מוֹסֵר: משלי פרק ו פסוק כג
 2. בְּהִתְלַקֵּךְ תִּנְחָה אֶתְךָ בְּשִׁכְבְּךָ תִּשְׁמַר עֲלֶיךָ וְהִקִּיצוֹת הִיא תְּשִׁיחֶךָ: משלי פרק ו פסוק כב
 3. מִיָּם רַבִּים לֹא יוֹכְלוּ לִכְבוֹת אֶת הָאֵתְבָה וְנִהְרֹת לֹא יִשְׁטֹפוּהָ אִם יִתֵּן אִישׁ אֶת כָּל חוֹן בֵּיתוֹ בְּאֵתְבָה בּוֹז יִבּוֹזוּ לוֹ: שיר השירים פרק ח פסוק ז
 4. לֵאמֹר אֱלֹהִים עֲזְבוּ רִדְפוּ וְתִפְשׁוּהוּ כִּי אֵין מְצִיל: תהלים פרק עא פסוק יא
 5. כִּי ה' אֱלֹהֶיךָ מִתְּהַלֵּךְ בְּקֶרֶב מִחֲנֹךְ לְהַצִּילְךָ וּלְתַתּ אֵיבֶיךָ לְפָנֶיךָ וְהִיא מִחֲנִיךָ קְדוֹשׁ וְלֹא יִרְאֶה בְּךָ עָרוֹת דָּבָר וְשָׁב מֵאֲחִירֶיךָ: דברים פרק כג פסוק טו
 6. אֲנִי חִקְמָה שְׂכַנְתִּי עֲרֻמָּה וְדַעַת מְזֻמּוֹת אֲמַצָּא: משלי פרק ח פסוק יב
 7. וְהִחֲקַמָּה מֵאֵין תִּמְצָא וְאֵי זֶה מְקוֹם בֵּינָה: איוב פרק כח פסוק יב
 8. הִנֵּה יָמִים בָּאִים נֹאֵם ה' וְזִרְעִיתִי אֶת בֵּית יִשְׂרָאֵל וְאֶת בֵּית יְהוּדָה וְזָרַע אָדָם וְזָרַע בְּהֵמָה: ירמיהו פרק לא פסוק כו
 9. יָרָא אֶת ה' בְּנֵי וְמִלֵּךְ עִם שׁוֹנִים אֶל תִּתְעַרְבּ: משלי פרק כד פסוק כא
 10. עֲמֵד וְיִמְדָּד אֶרְעֵךְ רָאָה וְיִתְפַּצֵּצוּ הַרְרֵי עַד שָׁחוּ גְבְעוֹת עוֹלָם חֲלִיכוֹת עוֹלָם לוֹ: חבקוק פרק ג פסוק ו
 11. כִּי רַבִּים חֲלָלִים הִפִּילָה וְעֲצָמִים כָּל הָרְגִיָּה: משלי פרק ז פסוק כו

- I Continued analysis of 'ד' משנה – the notion of זכות תולה
- a Opinion #1 – must be דמיון, since women aren't obligated in ת"ת
- i *Objection:* זכות דמיון only protects, doesn't save – even while engaged in it (vv. 1-5)
- ii *Tangential homilies:* on power of ת"ת to save and protect
- b Opinion #2 – must be זכות דתורה – the merit they get for helping their husbands and sons study
- II 'ד' משנה (con't)
- a teaching תורה to one's daughter –
- i זכאי – obligatory, so that she knows about זכות and won't come to ridicule המרים if they don't work
- ii ר"א – teaching תורה to one's daughter is (akin to) teaching her licentiousness – as per v. 6
- 1 רבנן (who disagree with ר"א) – v. 6 → ד"ת only last for someone who approaches it with humility (also v. 7)
- b ר' יהושע – a woman would prefer less wealth and more licentiousness than the opposite
- c ר' יהושע – there are four types who destroy the world:
- i e.g. someone who, due to his excessive "piety", refuses to save a woman from drowning
- ii רשע ערום – a "clever wicked man"
- 1 e.g. someone who gives a poor man exactly enough to raise him above poverty line (200 זוז), thus disenfranchising him from receiving עניים מתנות
- 2 e.g. someone who advises heirs of a small estate to sell – depriving the daughters of their due
- 3 e.g. someone who advises to sell property he received in an "אחריך" sequence
- 4 e.g. someone who gives the false impression of piety
- 5 e.g. someone who is stringent in his rulings (for others) and lenient for himself
- 6 e.g. someone who has studied text but not delved into the reasoning (and believes himself to be a master)
- (a) *tangent:* definition of an הארץ עם:
- (i) someone who doesn't recite ק"ש twice daily
- (ii) someone who doesn't put on תפילין
- (iii) someone who doesn't put ציצית on his garments
- (iv) someone who doesn't raise his children to ת"ת
- (v) someone who has read but not delved into the reasons (as above) –
1. *however* – if he hasn't studied משנה, he's an ignoramus; if he hasn't even studied מקרא – cf. v. 8
- (b) *further tangent:* on importance of study in depth and of destructive potential of those who rule based on a superficial understanding (e.g. from the משנה alone) – vv. 9-10
- iii אשה פרושה – a woman who appears to be "pious" but is engaged in nefarious behavior
- 1 *tangent:* mention of חדשיו כלו לא means a student who isn't ready to teach but does so anyways (v. 11)
- iv פרושין – list of 7 types of פרושין:
- 1 פרוש שיכמי – does it for bad motivation as happened in שכמי
- 2 פרוש ניקפי – always stubbing his toes as he refuses to lift his feet up
- 3 פרוש קיזאי – always bleeding from self-flagellation
- 4 פרוש מדוכיא – walks bent over like a grinding mill
- 5 פרוש "מה חובתי ואעשנה" – always seeking out more obligations for himself
- 6 פרוש מיראה – see below
- 7 פרוש מאהבה – these (יראה ואהבה) shouldn't be on the list, as they are positive and can lead to proper עבודת ה'
- (a) *Note:* warning (ינאי מלכא) to his wife to avoid hypocrites who appear to be pious
- (i) *Aphorism:* שכר כפחוס ומבקשין שכר כפחוס